

# Pişmiş aşı su katmak! – 25.09.2020



25.09.2020



## CUMA DİVANI

*ahmet şimşirgil*

@ahmetsimsirgil - a.simsirgil@gmail.com

www.ahmetsimsirgil.com

## Pişmiş aşı su katmak!

**İstanbul Sözleşmesi**, 5 Ağustos 2020'de tarihin çöp sepetine kaldırılacaktı. Maalesef olmadı. Neden?

Şunu da sorabilirsiniz: **Nasıl bu kadar emin olabilirsiniz?..**

Aslında Sayın Cumhurbaşkanımıza sözleşmenin yol açtığı yıkıcı etkiler konusunda uzun süredir şikâyetler gittiğini zaman zaman çeşitli toplantılarda dile getirildiğini biliyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımız bu tepkilere duyarsız kalmadı.

**“Nas değildir. Kaldırırız”** diyerek cevapladı.

Bu dönemde duyduğumuz KADEM'in değişikliğe engel olduğu yönünde bilgilerdi.

Tepkiler AK Parti teşkilat toplantılarına kadar yansımıştı. Sayın Cumhurbaşkanımız bu defa sözleşmede AK Parti'den ayrılanların imzasının bulunduğu bir anlamda FETÖ parmağını işaret etti.

Tepkiler artarak devam edince bu defa **Numan Kurtulmuş Bey** konuştu.

Sözleşmenin üç meselede verdiği huzursuzluğu özetledi.

**Birincisi** İ. Sözleşmesi'nin imzalanmasının yanlış olduğuna dikkat çekti.

Toplumsal cinsiyet eşitliği meselesinin toplumumuzla asla uyuşmadığını dile getirdi.

**Üçüncüsü** ise cinsel yönelim tercihinin felaketlerine değindi. Bu maddenin LGBTİ vesair unsurların ekmeğine yağ sürecektir kavramlar olduğunu belirtti. Sayın Kurtulmuş çoğu arkadaşının da böyle düşündüğünü ifade ederken sözleşmenin akıbetini, **“nasıl usulünü yerine getirerek imzalanmışsa usulünü yerine getirerek sözleşmeden çıkılır”** demişti.

AK Parti Genel Başkan Vekilinin böyle bir sözleşme konusunda bu denli çıkış yapması elbette ki şahsi bir değerlendirmenin çok ötesinde bir husustu...

Öte yandan Sayın Cumhurbaşkanımızın başkanlığında 14 Temmuz akşamı saat 21.00'de başlayıp gece 02.00'ye kadar süren AK Parti MYK toplantısında ağırlıklı olarak İ. Sözleşmesi tartışılmıştı. Bu toplantıya özellikle **Türkiye Düşünce Platformu**'nun (TÜDP) son derece titizlikle hazırlanmış olduğu rapor damga vurmuştu. Sayın Cumhurbaşkanımız sözleşmenin hazırlanması, imzalanması, neler içerdiğine ilişkin rapordan alıntılar yaptı. Ayrıca sözleşmeden çekilen Bulgaristan, Hırvatistan ve Macaristan'dan örnekler verdi. Bu ülkelerin çekilme gerekçelerinin sözleşmedeki eş cinselliği teşvik eden ifadeler olduğu bilgisini verdi. Sayın Cumhurbaşkanımızın yaptığı bu değerlendirme İ. Sözleşmesi'nin sonunun geldiğini gösteriyordu. Artık emir verilmişti. Sözleşme muhtemelen çöpe atılacaktı.

Millette büyük bir sevinç oluşmuştu. TÜVGA dahi sözleşme aleyhinde net bir açıklama yapmıştı...

**Kaftancıoğlu, Nazlıaka ve Özgür Özel'i mutlu etmek!**

5 Ağustos, bu noktada tarihî bir gün olacaktı. İşte ne olduysa ondan sonra oldu. Önce Sayın Cumhurbaşkanımızın raporundan alıntılar yaptığı **Türkiye Düşünce Platformu sosyal medyada büyük bir linçe maruz bırakıldı!** Bu konuda gazeteci **Murat Yetkin** başrol oynamıştı.

Bu arada KADEM tekrar devreye girdi ve 1 Ağustos'ta 16 madde ile İ. Sözleşmesini savunur bir açıklama yaptı.

Ardından **Abdurrahman Dilipak** gazete köşesindeki yazısında çok talihsiz bir kelime kullandı. Oysa kendisi TÜDP'nun raporunu hazırlayan grubun içerisinde idi. Sözleşmenin kaldırılma noktasına geldiğini görmüştü. Bunu bilerek mi yaptı bir türlü çözemedim...

Akabinde AK Parti Kadın Kolları Başkanı'nın emri üzerine bütün kadın kolları

ayaklandı. Söz kendilerine söylenmiş gibi neredeyse koro hâlinde savaş başlattılar.

Aslında Dilipak o kelimeyi asla AK Partili kadınlar için kullanmadığını açıkça birkaç kez belirtti. Ve yanlış anlaşılmaktan dolayı duyduğu üzüntüyü de ifade etti. Buna rağmen karşı cenah için fırsat elde edilmişti. Saldırıları durmadığı gibi 81 ilde mahkeme yolları tutuldu.

Bu arada basında da başka bir hareketlilik gözleniyordu.

Nedense **“Ayasofya açılsın mı?”** tartışmaları sürerken bir kez olsun destek tweeti atmayanlar bir anda **“Ayasofya şakşakçısı!”** kesilmişti.

Bunlar **“Efendim İ. Sözleşmesi ile Ayasofya sevinci gölgeleniyor”** demeye başladılar. Hemen bütün gazetelerde hükûmete yakın etkili kalemlerin tıpatıp aynı ifadelerle yazı kaleme almaları tesadüf müydü? Bence hayır. **Muhtemelen bir yerlerden komutlar geliyordu!..**

Hâlbuki 10 Temmuz günü Danıştay kararını vermiş 24 Temmuz’da da Ayasofya Camii muhteşem bir kalabalıkla açılmıştı. Bu köşe yazarlarının yeni mi haberi olmuştu? Bu gayretkeşlikleri bir türlü anlayamadı.

**Evet 5 Ağustos’ta verilecek karar bu tartışmalar arasında kaynadı gitti... 13 Ağustos’ta ise Sayın Cumhurbaşkanımız AK Parti’nin kadına verdiği değerleri uzun uzun anlattı. Maalesef İ. Sözleşmesi ise muallakta kaldı. Gerekirse kaldırılacağı veya değiştirileceği belirtildi.**

Evet birileri yine kazanmıştı. Fakat gerçekte kazandılar mı, kaybettiler mi bunu zaman gösterecek. Zira çoğu kez kazandım dediğinizde kaybetmişsinizdir. Fakat anlamamız için zaman gerekir.

Nitekim o günlerde kazandık tweeti atan bazı bayan vekiller kimleri sevindirdiklerini görselerdi titremeleri, ürkmeleri gerekirdi!..

**Canan Kaftancıoğlu** sokak sokak İ. Sözleşmesi’ni milletimize anlatacağız tweetleri attı.

Keza **Kadın Kolları Başkanı Aylin Nazlıaka**, İ. Sözleşmesi’nin yılmaz savunucusu olacağını belirtti.

AK Parti’nin 18 senede doğru hiçbir işi olmadığını sabah akşam haykıran **Özgür Özel**, İ. Sözleşmesi konusunda AK Parti’ye ödül vermek gerektiğini söyledi!

Ne için? Şunu çok iyi görüyorlar:

**Muazzam başarılarına rağmen sözleşmenin topluma ve aileye verdiği zararlar**

**maalesef AK Parti'yi gittikçe eritiyor, bitiriyor!..**

Bu noktada İ. Sözleşmesi'nin fayda ve zararlarına değinecek değilim. Söylenecek her söz söylendi. İsteyenler bu konuda yazılarımı okur ve videolarımı izleyebilir.

Başını kuma sokanlara, görmek istemeyenlere ne yapsanız boş. Ancak zaman gösterir..

Bu arada çarpıcı iki hususa dikkat çekmek istiyorum.

Ayasofya unutuluyor diye canhıraşane bağırıp çağırانlar İ. Sözleşmesini bırakın bunu konuşun dediler.

Ertesi gün ise Ayasofya'yı unuttular. Onlar Ayasofya'yı İ. Sözleşmesi'ne tam olarak kalkan yaptılar. Sözleşmesinin kalkmasına mâni oldular, set çektiler.

Artık eserleriyle gurur duyabilirler!.. Hatta **Özgür Özel** kendilerine de birer plaket sunabilir.

İkincisi, Dilipak ve 81 ilde şikâyetlerin akıbeti ne oldu? Unutuldu gitti. **Demek ki ne Dilipak ne Ayasofya idi mesele! Mesele sadece İ. Sözleşmesi'nin devamını sağlamaktı.**

Evvelce de belirttiğim üzere Sayın Cumhurbaşkanımızın bu sözleşmeden memnun olmadığını ve kaldırmak istediğine dair inancım tamdır. Zira onun bu meş'um sözleşmeye olan tavrını net olarak bilmekteyim.

Fakat gelinen noktada bunun daha da zorlaştığını görmek gerçekten üzüntü vericidir. Zira her geçen gün bu sözleşme ve 6284 no.lu kanunun etkileri daha da ağırlaşmaktadır.

Cenâb-ı Hakk, Sayın Cumhurbaşkanımıza doğru ve hak sözü söyleyecek yardımcıları nasip etsin diyorum.

**TEFEKKÜR**

**Dostum âyineye benzer dünyâ**

**Ne yaparsan o olur çehre-nümâ**

*Muallim Cûdî*

(Dostum, aynaya benzer dünya,

Ne yaparsan, o görünür sana.)

**Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil**

<https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ahmet-simsirgil/615460.aspx>

# Nusretiye Camii'ne kıymak! – 18.09.2020



18 Eylül 2020

Türkiye 50  
yıl

## CUMA DİVANI

*ahmet simsirgil*

@ahmetsimsirgil - a.simsirgil@gmail.com

www.ahmetsimsirgil.com

## Nusretiye Camii'ne kıymak!

Sanırım 10 yıl civarında oluyor. Talebelerime bir Bursa gezisi yaptırmıştım. Osman ve Orhan Gazi türbelerinin bulunduğu Tophane'ye varıp Bursa'nın doyumsuz seyrine bakayım dediğimde en büyük şoku yaşamıştım. Ulucami'nin yer aldığı merkezî ve tarihî bölgeye göz attığımda inanılır gibi değildi. O eski muhteşem panoramadan eser yoktu. **TOKİ, Ulucami'nin önüne ulu fakat ucube ruhsuz taş yığınlarını dikmişti!**

O güzelim seyrine doyum olmayan manzara katledilmişti.

Ne uğruna? Para, gösteriş, şatafat ve birkaç günlük konfor uğruna. Ecdadı

konusurken mangalda kül bırakmayanlar Bursa'nın külünü savurmuştu.

0 tarihlerde bu işe sebep olanları program yaptığım CİNE 5'te **"Yazıklar olsun tarih katliamı budur"** diyerek eleştirmiştim.

Sayın Cumhurbaşkanımızın da bu ucube yapıları gördüğünde şok geçirdiğini ve **bunları yıkın** dediğini bilenlerdenim.

Ne zaman düzelir Allah bilir! Ba'de harabü'l-Basra...

Geçenlerde sosyal medyada iki fotoğraf çok dolaştı. Bu fotoğraflar **Nusretiye Camii** manzaralıydı. Birincisi Nusretiye Camii'nin denizden görünümü.

II. Mahmud Han'ın yaptırmış olduğu Nusretiye Camii, dikey çizgilerin hâkim olduğu bir yapı olarak şehrin Boğaziçi'ne bağlandığı kesimde muhteşem bir eser olarak durmaktadır. İbadet mekânı olmasının yanında, harikulade manzarası ile iki asırdır gözleri büyülüyor, ruhları ferahlandırıyor. İstanbul'u ve şehrin Tophane kıyısını alışılmamış dış çizgileriyle süslüyor.

İkincisi ise Nusretiye Camii'nin o muhteşem görünümünü yok eden şu an inşaat halindeki **Galataport** denilen ucube yapılardır. İki fotoğrafı yan yana görenlerin içi daralıyor, kalbi sızlıyor.

Dikkat ediniz bu yapılar kötü oldukları için ucube demiyorum. Hem Bursa Ulucami hem de Nusretiye Camii önüne yapılan ve yapılmakta olan binalar belki son teknolojinin numuneleridir. Fakat tarihi katlettiği, göz zevkini bozduğu ve gönülleri, kalpleri daraltan konumlarıyla ucube yapılar oldular. İnşallah Nusretiye Camii önündeki binalar da **"Ba'de harabü'l-Basra"** olmadan durdurulurlar...

Bir yere cami yapıldığı zaman hemen set çekmeye çalışan mimar odaları ne yapar bilmiyorum. Fakat bu iş yani şehirlerin ruhunu korumak belediyelerimizin birinci önceliği olmalıdır.

Tarih sadece yaşanan olaylar manzumesi değildir. Tarihî eserlerin her birisi en değerli pırlanta titizliğiyle korunmalıdır. Tarih katili olarak anılmak istenmiyorsa ve ecdada saygıları varsa birinci vazifelerinin bu olduğuna inanmalıdırlar. Mücadele etmelidirler.

### **Edirne ve Selimiye'den ibret almak**

Bakınız bu konuda **Edirne Belediye Başkanı Sayın Recep Gürkan Bey'i** örnek göstermek istiyorum.

Kendisini, Edirne Valiliğinin düzenlediği Balkan ülkelerinden gelen Türk gençlerine yönelik bir programın açılış konuşmasında dinlemiş ve tarihe saygılı bir başkan olduğunu anlamıştım. Çoğu kez konuşulan sözlerle yapılan icraatlar çelişir. Onun için Hazreti Mevlâna;

**“Ya görüldüğün gibi ol, ya olduğun gibi görün”** demiştir.

Recep Gürkan Bey’in Edirne ve Selimiye için aldığı şu fevkalade isabetli kararı o parti veya bu parti demeden il ilçe bütün belediye başkanlarımıza örnek göstermek istiyorum.

İşte kararın can alıcı bölümü:

**“Belediyemiz mücavir alan sınırları içinde onaylanmış tüm imar planlarının tarihî kent merkezi ve Selimiye Camii silüetinin korunması amacıyla, ruhsat talebi öncesinde mimari avan projesi imar komisyonunca değerlendirilmek üzere belediyemize sunulacaktır. Bu tür taşınmazlarda değerlendirme yapıldıktan sonra ruhsat verilecektir.”**

Edirne’ye ilk olarak 1980’lerde gitmişim. 1990’lardan sonra ise onlarca kez gittim ve gezdim. Şehircilik açısından eksikler bulabilirsiniz. Bu benim meselem değil. Fakat tarihî dokuyu böylesine muhafaza eden hangi ilimiz vardır. Söyler misiniz?

**Bursa, Edirne ve İstanbul Osmanlı’nın üç haşmetli başkenti...** Bursa ve İstanbul padişahların tahtgâhlarının yanı sıra ebedi istirahatgâhları da olmuştur. Edirne ise imparatorluğun sonuna kadar neredeyse dört asır boyunca İstanbul’a paralel merkezlik yapmış. Buraları gezdiğinizde bir bütün olarak Edirne dışında o kokuyu maalesef alamıyorsunuz. Edirne’de ise **Arif Nihat Asya Bey**’in Edirne için yazdığı muhteşem şiirini bugün dahi aynen yaşıyor gibi oluyorsunuz. Edirne’yi gezenlerin kısaltarak aldığım bu muhteşem şiiri terennüm ederek gezmeleri çok güzel olur.

*“Selimiye” derler, “Edirne” derler*

*Tatlı bir gariplik duygusu gelir.*

*Kemerler, çeşmeler, minarelerle*

*Bir eski eserler kamusu gelir.*

*Minarelerden en tatlı ezanlar,*

*Dallardan güvercin “hu hu” su gelir.*

*Ayşekadın'a gül ve Yıldırım'a*

*Üçşerefeli'nin kumrusu gelir.*

*Şu Selimiye'dir, şu Muradiye*

*Çinilerden sümbül kokusu gelir.*

*....*

*Karşına ya iki sedef çekmece,*

*Ya iki mücevher kutusu gelir.*

*Vezirlerin iki tuğlusu gider,*

*Arkasından yedi tuğlusu gelir.*

*Şurada abdest alır Hüdavendigâr:*

*Yerden suyu, gökten havlusu gelir.*

*Taşları kararmış bir yol ucunda*

*Üçşerefeli'nin kaptusu gelir.*

*Şu yana dönersen Eski Cami'nin*

*Kesilmiş, biçilmiş avlusu gelir.*

*Atınca üç adım daha ileri*

*Bir serin kubbenin kuytusunu gelir,*

*Dünyanın en güzel minareleri*

*Ve kubbelerin en uslusunu gelir:*

*Türk'ün Trakya'da tapusunu gelir.*

*Mihrabında bir teravi kılmaya*

*Denizler ardından yolcusunu gelir.*



*Bilsen ki bađrında kanar bir yara.*

*Yarasını sarmak arzusu gelir.*

*Mahya olmak için Sultan Selim'e*

*Göklerden yıldızlar ordusu gelir.*

*Kubbeler menekşe, şerefeler gül..*

*Mermerinden çiğdem kokusu gelir.*

*Yazık ki yıkılmış Karaağaç'tan*

*Bugün artık ağıt kokusu gelir.*

*Edirne'ye "Mahzun Edirne!" sözü*

*Şimdi sözlerin en doğrusu gelir.*

....

*Biz geldik, gideriz... Dođacaklara,*

*Edirne'de dođmak arzusu gelir...*

**Sayın Recep Gürkan Bey'in** kararı hem zihniyet hem de uygulama olarak bütün belediyelerimize örnek olur inşallah!

#### **TEFEKKÜR**

Güle güş ettiremez yok yere bülbül inler

Varak-ı mihr ü vefâyı kim okur kim dinler

**Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil**

18.09.2020

Türkiye Gazetesi

<https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ahmet-simsirgil/615359.aspx>

---

# Muhammed Alparslan ve Malazgirt Savaşı – 28.08.2020



28.08.2020



## CUMA DİVANI

*ahmet simşirgil*

@ahmetsimsirgil - a.simsirgil@gmail.com

www.ahmetsimsirgil.com

### Muhammed Alparslan ve Malazgirt Savaşı

949 yıl önce **Büyük Türk hükümdarı Sultan Muhammed Alparslan**, Malazgirt'te kırk bin kişilik kuvvetiyle bir dünya gücünün karşısına çıkmıştı. Savaşın kazanılması Türklere ebedi bir yurt açacaktı. Kaybı ise büyümekte olan yeni ve genç Türk Devletinin (Büyük Selçuklular) mahvı manasına gelecekti.

26 Ağustos 1071 Cuma günü bütün camilerde hutbede Sultan Alparslan ve ordusuna dualar edildi.

Peki, savaş nasıl cereyan etti ve nasıl kazanıldı?

26 Ağustos 1071 Cuma günü savaşın başlamasıyla birlikte Alparslan'ın emrindeki Selçuklu okçuları Bizanslıları şiddetli bir ok yağmuruna tuttu. Süvarilerin ok yağmuruna tutulduğunu gören Bizans ordusu onları savunmak için ilerlemeye başladı.

Tam bu sırada Selçuklu askerlerine doğru rüzgâr esmeye başlamış, atların ayaklarından kalkan toz bulutunu üzerlerine doğru savurmaya başlamıştı. Toz bulutu bilhassa hücum hâlindeki Selçuklu birliklerini o derece rahatsız etmişti ki, az daha gözleri kör olacak, hezimete uğrayacaklardı. Endişeye kapılan Sultan Alparslan, çatışmaların sürdüğü esnada atından inerek secdeye kapandı, yüzünü

toprağa sürerek şöyle yalvardı:

**“Ya Rabbi! Sana tevekkül ettim ve bu cihad sebebiyle sana yaklaştım. Senin azametinin önünde yüzümü topraklara sürdüm, ciğerimin kanıyla boyadım. Gözlerimden yaş, kan boşanıyor. Eğer bu dilimle söylediğim sözlerim kalbimdeki düşüncelerime uygun değilse, beni ve benim yanımdaki yardımcılarımı ve kölelerimi helak et. Eğer kalbimdeki sözlerimi bu dilimle söylediğim sözlerime uygun bulursan, düşmanlara karşı yaptığım bu cihadda benden yardımını esirgeme, her müşkülü bana kolay yap?”**

Rüzgârın dinmesi ve Bizans ordusunun yerinden ileri doğru hareketi üzerine Alparslan da planını uygulamaya koyuldu. Şimdi Türk ordusu vuruşurken sistemli bir şekilde geri çekilmeye başlamıştı. Bu hâl Bizans birliklerine büyük cesaret verdi. Tedbirsiz bir şekilde ilerlemeyi sürdürdüler.

Türk birlikleri çekilir gibi yapıyor, açılıyor dönüp vuruyor, tekrar dağılıyordu. Bu hareketleri o kadar seri yapıyorlardı ki düşman bazen bozulduğunu sandığı birliklerin nasıl toparlanıp tekrar hücum ettiğini bir türlü anlayamıyordu...

Uzun süren bu çatışmaların sonunda Alparslan'ın pusu taktiğine ilk olarak Bizans'ın sağ kolu düştü. Kapadokyalı komutan Alyattes birliklerinin yandan ve arkadan sarılmakta olduğunu dehşet içerisinde gördü. Ayrıca emrindeki Türk kıtalarının karşı tarafa geçmeleri karşısında büyük şaşkınlık yaşadı. O artık birliklerini idare etmeyi bırakmış canının derdine düşmüştü. Savaş meydanından sağ çıkmayı başarabilmek için çırpınmaya başlamıştı. Bu hâl Bizans sağ kolunun çökmesine yol açtı.

İmparator, piyadesinin başında, sonuca ulaşacak savaşı yapabilmek için Türk piyadesinin üzerine ilerlerken, Alyattes komutasındaki sağ kanadının dağılmakta olduğunu gördü.

Tehlikeyi sezen imparator, bu durumda güçlerini sol kanatla birleştirmek arzusuna kapıldı. Niyeti, askerini arkaya kaydırıp açıkta çarpışmak yerine, ordugâhının toprak istihkâmları gerisine sığınmaktı. Ancak bu düşüncesini gerçekleştirme imkânı ortadan kalkmış bulunuyordu. Zira sağ kanadın dağılmasıyla birlikte Türkler merkez kuvvetlerini sarmaya başlamış bulunuyorlardı.

Sultan Muhammed Alparslan, zaman zaman bizzat çarpışmalara katılıyordu. Sultanın bu cesaret ve atılganlığından endişe eden ünlü komutan Aytegin önünde yer öperek;

**“Sultanın Müslümanlara merhametli olması gerekir. Eşi olmayan kıymetli varlığını (canını) savaşa sokmamalı. Zat-ı şerifini ölüm tehlikesine atmamalı! Rahat bir lahza ve istirahati savaş zahmetine tercih etmelidir”** diyerek yalvardı.

Ancak almış olduğu cevap Sultan Alparslan'ın kahramanlık, cihangirlik ve şecaat noktasında tarih sayfalarındaki yerini hak ettiğini gösterir mahiyette idi:

**“Rahat ve istirahat bu zalim kavme karşı zaferden sonra olacaktır. Müslümanların huzur ve refah içinde olmaları için, çekilmesi gereken bu güçlük ve zahmeti bir huzur ve rahatlık sayarız”** dedi.

### **Bizans'ın başına sanki gökten afet indi**

Öte yandan İmparatorun ordugâhına ve hazinelerine doğru geri çekilme emrini vermesi Bizans ordusundaki kargaşayı iyice artırmıştı. Sol kol ile birleşme çabaları tamamen ortadan kalkmıştı. İmparator ihtiyatta bıraktığı Prens Andronikos Dukas'ın müdahalesini ise boş yere gözleyecekti. Zira Bizans kaynaklarına göre İmparatora kin besleyen bu prens savaşın kaybedilmekte olduğunu anlamasıyla birlikte Romanos'un öldüğünü ilan edip kaçış yolunu tutmuş bulunuyordu.

Bizans ordusunun sol kanat kumandanı Nikephoros, Diogenes'in bulunduğu merkez kuvvete destek sağlamak için ilerledi ise de Selçuklu kuvvetleri tarafından engellendi. Onun birlikleri de çember içine alınmaya başlamıştı. Savaşın tam anlamıyla son merhalesine girilmiş bulunuyordu.

Artık bütün üstünlük Türklerin elindeydi. Selçuk-nâme'nin şu canlı tasviri savaşın neticesini açık bir biçimde ortaya koyuyordu:

**“...Bizanslıların başına kıyamet kopup, sanki gökten üzerlerine afet indi. Her biri kılıç ateşine yanıp, kana boyandı. Ecel terzisi kılıçtan makas ile nicelere ölüm hil'atini biçti, niceler ölüm kadehini içip, bizim dünyadan ayaklarını kesip her nesneden vazgeçti. Dünya hayhûy, savaş, kavga ve çığlık sesi ile doldu. Atlıların ayakları altından tozlar havaya kalkıp, o şekilde toz toprak oldu ki, gündüzleri geceye döndü...”**

Bizanslı askerler arasındaki disiplin bütünüyle bozulmuş, Bizanslılar bozgun hâlinde kaçmaya başlamışlardı. Bu arada geri çekilme imkânı kalmayan Romanos at üstünde, kılıcı ile çarpışmaya girişmiş, elinden yaralanmış, bir okla vurulan atı yere yığılınca, kargaşalığın ortasında yaya kalmıştı. Bizans ordusunun

toparlanması artık hayal olmuştu. Attaleiates son hâli şöyle naklediyordu:

**“Sonunda Türkler bizi her noktadan kuşattılar; o zaman her birimiz var olan bütün gücümüzle ve elimizden geldiğince hızlı kaçarak, kendimizi kurtarmaya çabaladık. Düşmanlar bizi topuğumuzun dibinden izleyerek takip ettiler, içimizden kimini öldürdüler, kimini tutsak ettiler ve kimini atlarıyla ezdiler. Felaketimiz, anlatılacak gibi değildi; her ağıta ve figana baskındı...”**

Hiçbir yerden yardım alamayan imparator esir düşünceye kadar savaşa devam etti. Psellos'un ifadesiyle; **“İmparator farkında değildi ama sultanın zaferlerinin çoğu onun liderlik vasıflarından kaynaklanıyordu. İmparator askerî bilgi açısından onun kadar başarılı olamadığından kuvvetlerini dağıtmış ve bozgunu hazırlamıştı...”**

Bozgun umumileşmişti. Canını kurtarmak isteyen kurtuluşu kaçmakta buluyordu. Türk birlikleri Bizans ordusunu âdeta bir kısıkaç içinde sıkıştırarak imhaya başlamışlardı. Cuma günü öğleden sonra başlayan savaş akşama kadar devam etmiş ve Selçukluların kesin zaferi ile neticelenmişti. Tam anlamıyla bir imha muharebesi vuku bulmuştu.

Ele geçirilen ganimetler muazzamdı. Meydanda, İmparatorun ve generallerin otağında bulunan hazineler sonsuzdu. Altın ve mücevher dışında toplanan kıymetli eşya ve gümüşler gazilere dağıtıldı. Malazgirt ve Ahlat bölgesi halkı ile gaziler servetlere boğuldu. Fakirler zengin oldu. Bizans birliklerine ait sayısız silah, at, malzeme ve eşyanın bolluğu sebebiyle üç zırh bir dinara, on iki miğfer iki dirheme kadar düşmüştü.

Bizans askerlerinin büyük bölümü öldürülmüş başta Bizans İmparatoru olmak üzere birçok kumandan esir edilmişti. Askerlerden esir edilenler müstesna pek azı oraya buraya kaçarak canlarını kurtarabilmişti...

Sultan Alparslan dünyanın en büyük imparatorluk ordusunu mahvederken ilk defa bir Bizans imparatorunu da esir almanın şerefine nail oluyordu.

Artık on yıl içerisinde Türklere, İznik'te **Anadolu Selçuklu Devleti**'ni kuracak yol açılmış bulunuyordu...

### **TEFEKKÜR**

Aşk olmayınca başda nasıl cûş eder gönül

Deryâ temevvüç eylemez olmayıcak hevâ

İbn Kemâl

(Aşk olmayınca başta, nasıl coşar gönül,

Deniz dalgaları mı rüzgâr olmayınca?)

Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil

28.08.2020

Türkiye Gazetesi

<https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ahmet-simsirgil/615052.aspx>

# Nedir bu 12 Adalar meselesi? – 21.08.2020



21.08.2020

Türkiye 50  
yıl

## CUMA DİVANI

*ahmet şimşirgil*

@ahmetsimsirgil - a.simsirgil@gmail.com

www.ahmetsimsirgil.com

## Nedir bu 12 Adalar meselesi?

Donanmamız Akdeniz'de harekât hâlinde. Yunanlılar hem Mısır hem de Güney Kıbrıs yönetimi ile aleyhimize anlaşmalar yapıyor.

Bütün bu hadiseler sık sık Akdeniz ve Adalar Denizindeki konumumuzun nasıl elimizden çıktığı hususlarını sık sık gündeme getiriyor.

Bu meselede **Sayın Yusuf Halaçoğlu Bey**'in açıklamaları devamlı olarak sosyal medyada paylaşılıyor. Keza **İlber Ortaylı Bey** de 12 Adaların Lozan'da elimizden

çıkmadığını evvelce kaybettiğimizi belirtmektedir. Nedir bu işin aslı esası?..

Şunu öncelikle belirtelim ki Sayın Halaçoğlu'nun açıklamaları tam manası ile kafa karıştırmaya ve İttihatçıları aklamaya yöneliktir. Zaten bu aklama meselesi yüzünden tarihimizi doğru dürüst anlamaktan dahi uzağız. Herkes sevdiğine göre tarih yazmaya kalkıyor. Ortada bir suç varsa onu da usturuplu bir şekilde başkalarına devretmeye çalışıyor.

Nitekim Sayın Halaçoğlu'nun 12 Adalar meselesinde şu ifadelerine bakalım:

*“Osmanlı Devleti, bugün 12 Adalar olarak bilinen adaları İtalya'ya bırakıyor. Sene 1912, Uşi Anlaşması'dır bu gördüğünüz anlaşma. İtalya'ya bırakıyor fakat geçici olarak. Anlaşma şartlarına uyulduğu takdirde adalar Osmanlı Devleti'ne geri verilecek. Fakat şartlara uyum sağlanmıyor. Bu yüzden 3 yıl sonra yani 1915'te Londra'da bu konu gündeme geliyor ve Londra Paktı denilen anlaşmada bu adaların tamamı İtalya'ya bırakılıyor. Bakınız itiraz eden hiçbir padişah yok. Hiç sultan yok...”*

Şu ifadelerde kim kaç tane hata yakalayabilir acaba? İnanın bu hataları değerlendirmek için uzun bir makale yazmak lazım.

Birincisi Sultan II. Abdülhamid Han tahtından nasıl alaşağı edildi ve İttihatçı subaylar ülkenin başına nasıl kondu? İyi bilmek lazım. İkincisi koskoca Trablusgarp kıtası İtalyanlara nasıl peşkeş çekildi? Bilmek lazım!

Üçüncüsü Uşi'de Trablusgarp'tan tamamen vazgeçilirken İtalyanların işgaline düşen Rodos ve 12 Ada boşaltılıp Osmanlıya geri verilecekti. Anlaşma bu şekilde idi. Fakat bu sırada Balkanlar karıştırıldığı için İttihatçılar adaların boşaltılmasında gevşek davrandılar. Hatta geçici olarak İtalyanların elinde kalmasını uygun gördüler. Koskoca Trablusgarp kıtasını bırakırken üç beş adayı boşalttırmadan nasıl imzalarsın diye sormazlar mı adama? Evet, İttihatçı olursan sormazlar. Dokunulmazlığın vardır çünkü!

Halaçoğlu, 3 yıl sonra 1915'te Londra'da bu konu gündeme geliyor diyor.

Tabii ki karşısında kendisine soru soracak kimse yok. Bu konuyu kim, nerede, niçin gündeme getirdi? Evet, soruyorum 1915'te Londra'da Osmanlı adına hangi delegeler vardı? Söyleyin bakalım!

Bir tane isim zikredemeyecek. Zira bu **“gizli”** yapılan bir anlaşmadır. İtalya, İngiltere, Fransa ve Rusya arasında 26 Nisan 1915'te Londra'da imzalandı. Bu anlaşma ile İtalya sadece 12 Adayı değil, Tirollerin bir kısmını, Trieste ile İstirya'yı Arnavutluk'ya Valona ile Saseno adasını Dalmaçya adalarından bir

kısmını ve hatta Antalya bölgesini dahi alacaktı. Böylece İtalya I. Cihan Harbi'nde İtilaf Devletleri safına girmek için işgali altında tuttuğu adaları ve daha pek çok hakları kabul ettiriyordu.

Eskiler bu tip **“ben yaptım oldu”** ifadelerine **“mâl-i hülya”** derlerdi. Düşmanların kendi aralarında yaptığı gizli anlaşmalarla ülkeler kazandığını da Halaçoğlu sayesinde öğrenmiş olduk! Padişah karşı çıkmamış. Bu durumu, **“İttihatçılar II. Abdülhamid Han dönemi istihbaratını yok etti. Artık dünyadan haberimiz olmuyordu”** diyerek özetleselerdi anlayabilirdim.

Öyle ki İttihatçı hükûmetin; bırakınız gizli anlaşmaları İtalyanların Trablusgarp'ı işgal edecekleri yönünde Almanlar, Fransızlar, Ruslar ve İngilizlerle yaptığı açık seçik görüşmelerden dahi haberleri olmuyordu.

Hatta İtalyanların son gün verdiği ultimatom ile uyanıyorlardı ancak!

**Mızrak çuvala sığmıyor!**

Öte yandan Halaçoğlu zihniyeti ile meseleye bakarsak, bugün Yunanistan'ın Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ile veya Mısır'la aleyhimize yaptığı anlaşmaları kabul mü edelim? Yunanistan'ın adaların Kıta Sahaneliği ile ilgili almış olduğu ve hatta 12 Mil kararına tamam mı diyeceğiz? Halaçoğlu sözlerine şöyle devam ediyor:

*“Yani 12 Adalar önce Uşi'de, sonra da 1915 Londra'da İtalya'ya verilmiştir. Bu Osmanlı temsilcilerinden biri Rumbeyoğlu Fahreddin Bey'dir. Bu adam kim mi? Türk milleti bir millî mücadele verirken, Kuvayı Milliye'yi kurmuşken, bu adam Kuvayı Milliye'nin karşısına Damat Ferit'in kurduğu Kuvayı İnzibatiye ile çıkan adamdır...”*

Şimdi tekrar sorma hakkımız yok mu? Uşi'de adaları bıraktı isen 1915'te tekrar neden bırakıyorsun? Hiç mi düşünmeden yazılır bu satırlar? Peki, 1915'te hangi Osmanlı delegesi bıraktı. Lütfen söyleyin. Evet, araya bir de Rumbeyoğlu yerleştireceksin ki hemen okuyanlar vay be desinler. Padişah meğer kimleri bulmuş da topraklarımızı peşkeş çekmiş. Öyle ya vur abalıya!

Sultan Mehmed Reşat Han'ın nasıl bir kukla olduğunu ve kendisinin ağabeyi Abdülhamid Han'ın mezarının yerini tayin edecek bir yetkisinin dahi olmadığını biliyoruz. Trablusgarp tamamen elden giderken ustaca bir manevra ile daha güçlü gelebilmek için Rumbeyoğlu Fahreddin'in de içinde bulunduğu hükûmetin göreve gelmesine kim önyak oldu acaba?

Kaldı ki bu yeni hükûmette Gazi Ahmed Muhtar Paşa, Kıbrıslı Kamil, Avlonyalı



Ferid ve Hüseyin Hilmi paşalar bulunuyor ve **“Büyük Kabine”** diye anılıyordu. Hâlbuki adına büyük denilmekle büyük olunmuyordu. İttihatçıların gafletle peşkeş çektiği Trablusgarb’ı İtalyanlara sunmak için getirilmişlerdi. Savaş zaten bitmişti. Nitekim bu büyük kabine üç ay sonra tarihe gömülecekti. İttihatçılar ne isterse o oluyordu.

Şimdi Sayın Halaçoğlu’nun **“Asıl olaya gelelim”** diyerek 1923 Lozan Anlaşmasıyla 12 Adaların hiçbir ilgisinin olmadığı ifadelerine bakalım:

*“Uşi Anlaşması’nın ismini aldığı Uşi, Lozan şehrinin bir semtidir. Bu yüzden 1912’de imzalanmış olan Uşi Anlaşması, İtalyan tarihinde Lozan Anlaşması olarak geçer. Fakat bizim bildiğimiz yani 1923’te imzalanan Lozan Barışı ile bu anlaşma birbirine karıştırılmasın diye bu anlaşmaya Uşi denmiştir. İşte arkadaşlar sahte kiralık tarihçiler çetesi, bu durumdan faydalanıyor ve 12 Adaların Lozan Anlaşması’nda gittiğini söylüyorlar. Hâlbuki o Lozan başka, bu Lozan başka. Ne yazık ki bunu bütün millete yutturdular ve böylece milletimizi Lozan barışına düşman ettiler.”*

**Uşi-Lozan ilişkisi, kiralık tarihçiler ve Lozan’a düşman ettiler...** diyerek önemli tarihî bir meseleyi kapatıvermek gerçekten **“akıllıca”** diyeceğim ama mızrak çuvala sığmıyor ki! Evet, İtalyanlarla görüşmeler 11 Temmuz 1912’de önce Lozan’da başladı. Nihai görüşmeler ise Lozan yakınlarındaki Uşi (Ouchy) kasabasında sürdü ve 18 Ekim 1912’de anlaşma burada imzalandı. Yukarıda da belirttiğim üzere bu anlaşma ile İtalyanların işgali altındaki Rodos ve 12 Adalar Osmanlıya bırakılmıştı. Halaçoğlu’nun 1915 yılında 12 Adaları tekrar verdirdiği Londra anlaşması ise gizli kapaklı bir anlaşma olup hiçbir bağlayıcılığı yoktu.

Peki 1923 Lozan Anlaşmasınının şu 15. Maddesi ne anlama geliyor. Halaçoğlu’nun anlayamayacağı kadar kapalı mı? Ben çözemedim.

**Madde 15-** Türkiye aşağıda sayılan adalar üzerindeki tüm hak ve senetlerinden İtalya yararına vazgeçer: Bugün İtalya’nın işgali altında bulunan Astampalya (Astropalia), Kodoş (Rhodes), Kalki (Calki), Skarpanto, Kazos (Casso), Piskopis (Tilos), Misiros (Misyros), Kalimnos (Kalymnos), Lcros, Patmos, Lipsos (Lipso), Sombeki (Simi) ve İstanköy (Koş) adaları ile bunlara bağlı olan adacıklar ve Meis (Castellorizo) Adası...

Hatta Lozan Konferansı’nın birinci kısmı sona erip Türk Heyeti’nin Türkiye’ye dönmesinden sonra 21 Şubat 1923’te TBMM’de yapılan gizli oturumda, İsmet Paşa tarafından 12 Adalar ile ilgili olarak yapılan şu değerlendirme teslimiyeti

gözler önüne sermektedir:

“... Arazi mesaili olarak İtalyan işgali altında bulunan Oniki Ada mesaili vardı ki konferansta mevzubahis olmadı... Esasen işgalleri altındadır... Bu kendileri ic, in olmuş bitmiş bir meseledir. Müttefikler arazi meselesinde adalar, Suriye hududu ve Musul meselesini yekpare bir mesele olarak bize tasdik ettirmek istediler. Fakat biz bütün kuvvetlerimizi birisi üzerine, bir mesele üzerine temerküz ettirmek ic, in diğer meselelere temas etmeksizin yalnız Musul meselesi üzerinde teksif ettik.” (Bkz. TBMM Gizli Celse Zabıtları, C.3, 21 Şubat 1923, s.1292.)

Şimdi soruyorum daha önce herhangi bir anlaşmayla başka ülkeye verilmiş olan yerler Lozan'da neden bir kez daha terk edilmiş olsun? Böyle bir durum varsa biz de bilelim. Anlaşma ile bir yerin sahibi olanlar, ahmak mı ki tekrar gündeme getirsinler? Yoksa biz oraları I. Cihan Harbi veya sonrasında zapt etmiştik de onun için mi gündem oldu?

Evet, İnönü tek celsede bütün hak ve senetlerinden vazgeçerek 12 Adaları İtalyanlara terk edince bir şey olmuyor ama bütün bu hadiseleri yazanlar, “**Lozan düşmanı**” veya “**sahte kiralık tarihçi**” oluyor. Bu nasıl bir ucuzculuk veya kolaylıktır! Anlayan bize de anlatsın!

Adaların sonraki sürecini inşallah haftaya işleyelim...

### **TEFEKKÜR**

Söylemekten söz uzar artar emek

Söyleyenden dinleyen ârif gerek

**Prof. Dr. Ahmet Şimşirgil**

21.08.2020

Türkiye Gazetesi

<https://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-ahmet-simsirgil/614955.aspx>